

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра теорії та практики перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарного факультету
Микола ДЄДКОВ

« 16 » 06 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 6

«Риторика і культура мовлення»

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність: 035 «Філологія»

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська

Освітня програма: Германські мови та літератури (переклад включно)

Факультет: Гуманітарний

Мова навчання: Українська

2023 рік

Робоча програма ОК-6 «Риторика та культура мови» для здобувачів вищої освіти спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська».

Розробники: к.філол. н., проф. Волошук В. І.

«27» 05 2023 року

В.І. Волошук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол від «30» 05 2023 року № 8

Завідувач кафедри теорії та практики перекладу
«30» 05 2023 року

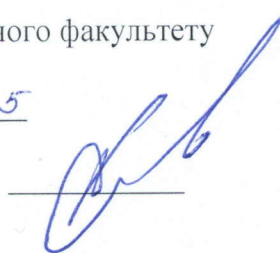
Приходько А.М.

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету

Протокол від «15» 06 2023 року № 5

«15» 06 2023 року

Голова

Дедков М.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки 035 Філологія		
Модулів – 1	Спеціальність (спеціалізація): 035.41 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		5-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)			
Загальна кількість годин - 90		9-й	9-й
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський)	14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	84 год.
Індивідуальні завдання: 2 год.			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 31% до 69%

для заочної форми навчання – 1% до 99 %

2.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Викладання курсу «Риторика» у вузах набуває всезростаючої значущості у сучасних умовах. Адже для повноцінної лінгвістичної підготовки важливим є не лише знання фонетико-, лексико-, граматико- та синтаксично-стилістичних особливостей конструювання знакових систем, але й комунікативні здібності, можливості роботи із аудиторіями різного рівня та професійної спрямованості. Останнє не може бути реалізованим, якщо фахівець ставить до мови виключно

як до формальної семіотики, зв'язок між елементами якої забезпечується правилами морфології, синтаксису і стилістики. Осмислена, впливова та комунікативно-ефективна мова у більшості випадків тяжіє до високої ораторської культури, яка, у свою чергу, детермінована безліччю логічних, естетичних факторів.

Отже, **метою** навчального курсу “Риторики” виступає формування культури мовленнєвої поведінки, яка включає у себе уміння на основі орієнтації у понятійно-категоріальному апараті риторики здійснювати самостійну побудову промов різної спрямованості з використанням основних технологій раціонального та емоційного впливу на аудиторію і навички здійснення аргументованого, доцільного та коректного доведення власної думки, позиції.

Завдання дисципліни, зумовлені метою її викладання, полягають у забезпеченні:

- здатності студентів вилучати потрібні смисли у текстах різних видів та стилів, необхідні для побудови осмисленого текстуального масиву (комунікації);
- сформованості у студентів цілісних теоретичних уявлень про умови впливу мовлення на поведінку аудиторії;
- оволодіння основними поняттями, категоріями, методами та прийомами риторики, іманентною метою якого виступає формування вмінь та навичок реалізації риторичних технологій у практичній мовленнєвій діяльності;
- сприяння підвищенню професійної орієнтації у вивченні риторики, забезпечення наявності завдань, які передбачають прямі міжпредметні зв'язки.

Важливою функцією курсу є забезпечення студентів найважливішими методами аналізу текстів різних жанрів, що сприяє формуванню власної точки зору на одержувану інформацію, здатність вичленювати потрібні смисли з невинного потоку інформації (щільність та тотальність якого, на думку багатьох сучасних філософів, виступає рівноцінним замінником цензури, оскільки не передбачає орієнтації у ньому та вибіркового ставлення з боку реципієнта) та критично ставитися до пропагандистських заходів і прийомів різних ґатунків. Курс «Риторики» сприяє розвитку професійних якостей майбутніх педагогів та перекладачів, оскільки забезпечує їх знанням техніки підготовки промов різних жанрів (у тому числі, й навчальних промов – лекцій, публічних виступів тощо) та умінням реалізації цих знань на практиці, а також допомагає поповнювати свої професійні знання, користуючись навичками роботи з довідковим матеріалом, здійснювати градування поняття, творення таксономічних схем тощо.

Реалізація означених вище мети і завдань навчального курсу відбувається шляхом цілеорієнтованого здійснення **міжпредметних зв'язків**, насамперед, у галузі дисциплін філологічного, філософського та соціально-гуманітарного циклу. Таким чином, матеріали навчального курсу розроблено на підставі синтезу знань, умінь та навичок студентів, отриманих

у процесі попереднього вивчення стилістики, лексикології, теорії літератури, теорії перекладу, а також культурології, філософії, основ правознавства та конституційного права, історії України та інших дисциплін соціально-гуманітарного циклу, а також психології, педагогіки, лінгвокраїнознавства, історії країни, мова якої вивчається.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні отримати такі **компетенції**: **інтегральну компетентність**: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики та перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки

СК 4 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого матеріалу й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

СК 8 Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Розвиток риторики в історичному аспекті

Міфологічні джерела риторики. Виникнення риторики в Давній Греції як відповідь на практичні потреби суспільства. Культ слова в Давній Греції. Давньогрецькі риторичні школи. Трактати з риторики. «Риторика» Аристотеля. Сократ як ритор. Софісти, їх вплив на риторичне мистецтво. Демосфен, Сократ, Аристотель та інші давньогрецькі оратори.

Еристика софістів. Риторика в Давньому Римі. Функції риторики у Стародавньому Римі за добу республіки. Значення Цицерона для розвитку риторики. Юлій Цезар як оратор і політичний діяч. Ораторське мистецтво часів Римської імперії. Квінтіліан як теоретик педагогічної риторики. Християнська гомілетика – теорія та мистецтво проповіді. Середньовічна схоластика. Тертуліан, Іоанн Златоуст, блаженний Августин.

Розвиток гомілетики. Передумови розквіту красномовства у період Відродження. Формування академічного красномовства. Гуманістична риторика доби Відродження.

Риторика в Україні Словесна культура Київської Русі. Риторизм у мовотворчості І. Вишенського, Г. Сковороди. Риторична спадщина Ф. Прокоповича. Особливості українського ораторства ХІХ – ХХ століть.

Тема 2. Риторика як наука. Основні поняття риторики

Ознайомити студентів із риторикою як наукою та навчальною дисципліною; з'ясувати предмет риторики. Розкрити особливості сучасної та класичної риторики; зв'язок науки про красномовство з іншими дисциплінами. Пояснити роль ораторського мистецтва у професійній діяльності перекладача.

Риторика як наука і навчальна дисципліна. Основні поняття риторичної теорії. Предмет і завдання риторики. Красномовство як предмет риторики. Основоположні розділи класичної риторики: інтенція, диспозиція, елокуція, акція, меморія. Основні фази ораторського процесу: до комунікативний, комунікативний, після комунікативний. Канали впливу на аудиторію: звуковий (лінгвістичний та паралінгвістичний) і візуальний (кінетичний). Структурні елементи риторичного дійства: логос, етос, пафос, топос. Своєрідність риторики як комплексної й синтетичної науки. Місце риторики як інтегральної дисципліни у гроні інших наук гуманітарних наук. Зв'язок риторики з теорією комунікацій, акторською майстерністю, стилістикою, психологією, лінгвістикою, філософією, етикою, естетикою, логікою, еристикою, конфліктологією, літературознавством, історією, соціологією, політологією, педагогікою тощо. Соціальні функції риторики: комунікативна, суспільно-креативна, суспільнорегулятивна, людинотворча. Риторика як найоптимальніший шлях особистісного розвитку людини.

Розкрити основоположні розділи та поняття класичної риторики. Схарактеризувати закони красномовства (концептуальний, моделювання аудиторії, стратегічний, тактичний, мовленнєвий, ефективної комунікації, системно-аналітичний).

Тема 3. Роди і види сучасного красномовства

Види промов в залежності від мети й ситуацій спілкування. Основні роди, види й жанри красномовства. Види красномовства (за Г. Апресян): 1) ділове красномовство: ділові зустрічі, пропозиції, формулювання умов, обговорення; юридичні окументи; професійна, наукова література, журнали, каталоги, проспекти, реклама, термінологічні словники та довідники; організаційна документація: плани, проекти, засоби комунікації; 2) академічне красномовство: лекція університетська; доповідь на науковій конференції, у спілкуванні фахівців; науковий звіт з теми дослідження; рецензії на книги, статті, редагування збірок статей; дипломна робота

студента, його публічний захист; дисертація – наукова праця (магістерська, кандидатська, докторська), публічний захист на дисертаційній раді; наукові праці: стаття, тези доповіді, монографія; навчальна література для ВНЗ: лекційні курси, підручники, практикуми, методичні рекомендації та ін.; наукові дискусії – на конференціях, захистах дисертацій, в журналах і газетах та ін.; консультації, індивідуальне спілкування студентів і викладача; семінари, обговорення книг; спілкування студентів між собою; державних діячів у межах країни і поза її межами; оформлення відповідних письмових документів; листування; законодавча діяльність, складання і укладення міжнародних договорів; 5) політичне красномовство: мови політиків-ораторів на мітингах, зборах, конференціях; політична пропаганда й агітація у пресі, на радіо, телебаченні; агітаційні заходи у передвиборні періоди; проекти у сфері законодавства, програми політичних рухів у суспільстві, країні; дискусії у Верховній Раді та інших органах; активна участь у засобах масової комунікації, володіння майстерністю журналіста; 6) військове красномовство: бойовий заклик; бойовий наказ; військові ЗМІ; промови військових осіб; військова наука й історія; 7) судове красномовство: судовий процес – дискусія (дискусія сторін, виступи свідків, вивчення документів слідства); протоколи і стенограми, звукозаписи суду; процедури слідства: допит як специфічна форма діалогу; листування; вивчення документів; слово підсудного; ухвалення рішення; 8) богословське красномовство: проповідь; молитва; сповідь; 9) побутове красномовство: мовний етикет; дружні та сімейні бесіди; суперечки, конфлікти, непорозуміння; обговорення; розповіді, спогади, плани на майбутнє; листування, ведення щоденників, написання спогадів; інформація, телефонні розмови, телеграми; літературна творчість; внутрішні діалоги

Тема 4. Модуси публічного виступу (логос, етос, пафос). Образ ритора. Ритор і аудиторія

Розглянути феномен оратора – як основного структурного компоненту риторичного дійства, що реалізує соціальну функцію публічного мовлення;

Пафос, логос, етос та топос як засади красномовства Логос як сукупність засобів переконання, що апелюють до розуму. Етос як етичні умови переконання. Пафос як сукупність засобів переконання, що апелюють до почуттів Види пафосу за Аристотелем.

Особистість оратора та умови успіху його виступу. Ознаки і фактори що зумовлюють популярність особи оратора. Десять умов успіху оратора. Дотримання пауз. Техніка дихання. Впевненість у собі. Контакт із слухачами. Оратор і аудиторія. Риторична аргументація – створення публічних висловлень, що призводять до згоди і приєднання аудиторії.

Топіки – стандартні типи мовних ситуацій. Види топів.

Змістовий модуль 2

Тема 1. Інвенція і диспозиція. Методи та етапи підготовки ораторської промови Вибір теми промови: мотиви, інтереси комунікантів, новизна, конфліктність. Складання плану. Відбір матеріалу для виступу. Розміщення матеріалу й оформлення структури виступу. Етапи підготовки промови : Робота вибір теми – складання плану – збирання матеріалу – запис промови – розмітка тексту знаками партитури – тренування над конспектом виступу. Вступ, основна й висновкова частини промови. Знаки партитури. Виклад предмета (теми) розмови й аргументації. Моделі викладу предмета. Завершення промови. Тренування виголошення промови.

Тема 2. Елокуція та Елоквенція . Техніка промови Основні принципи елокуції: підбір доцільних мовних засобів, граматична правильність, ясність думки, довершеність висловлення. Прямі і непрямі тактики мовного впливу. Високий, середній і низький стилі. Основні засоби піднесення стилю: добір слів, сполучення слів, стилістичні фігури та тропи. Стилiстичні фігури в риторикi. Методики запам'ятовування структури і змісту виступу.

Тема 3. Меморія та акція. Зовнішня культура оратора. Способи запам'ятовування промови: механічний, логічний, мнемотехнічний. Особливості людського сприйняття. Невербальні засоби спілкування в публічних виступах: мова жестів і поз; мова міміки; парамовленнєві характеристики; мова простору; мова одягу та мова кольорів тощо. Релаксація.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1												
Тема 1. Розвиток риторики в історичному аспекті	4	2				2	4					4
Тема 2. Риторика як наука. Основні поняття риторики	6	2				4	4	2				2
Тема 3. Роди і види сучасного красномовства	4	2				2	6					6
Тема 4. Модуси публічного виступу (логос, етос, пафос).	6	2				4	6					6

Образ ритор. Ритор і аудиторія												
Тема 5. Ораторське мистецтво Азії та Сходу	8		2			6	6					6
Тема 6. Головні напрямки неориторики (лінгвістична та аргументативна риторика)	8		2			6	8					8
Тема 7. Основи поемічного мистецтва (еристика, проблеми суперечки)	10		4			6	6					6
Разом за змістовим модулем 1	46	8	8			30	40	2	0			38
Змістовий модуль 2												
Тема 1. Інвенція і диспозиція. Методи та етапи підготовки ораторської промови	4	2				2	10	2				8
Тема 2. Елокуція та Елоквенція . Техніка промови	8	2				6	8		2			6
Тема 3. Меморія та акція. Зовнішня культура оратора	10	2				8	12				2	10
Тема 4. Методи викладу предмета. Теза і аргумент як основні категорії диспозиції. Закони логіки та тотожності. Мовні та логічні помилки.	8		2			6	6					6
Тема 5. Загальні поняття про мовний акт. Мовна інтенція. Автоматизм механізмів мови. Лексична норма. Точність вибору. Граматична і стилістична норма. Риторичний ідеал.	6		2			4	6					6
Тема 6. Зовнішній вигляд оратора. Манера, міміка й	8		2			6	8					8

жести оратора. Образ аудиторії. Шляхи подолання опору аудиторії. Вимоги до вимови й артикуляції при виголошенні промов. Вправи для розвитку усного мовлення.												
Разом за змістовим модулем 2	44	6	6			32	50	2				44
Усього годин	90	14	14			62	90	4	2		2	82
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин												

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ораторське мистецтво Азії та Сходу	2
2	Головні напрямки неориторики (лінгвістична та аргументативна риторика)	2
3	Слухання та обговорення самостійно підготовлених публічних виступів різних жанрів красномовства	2
4	Основи полемічного мистецтва (еристика, проблеми суперечки)	2
5	Методи викладу предмета. Теза і аргумент як основні категорії диспозиції. Закони логіки та тотожності. Мовні та логічні помилки.	2
6	Загальні поняття про мовний акт. Мовна інтенція. Автоматизм механізмів мови. Лексична норма. Точність вибору. Граматична і стилістична норма. Риторичний ідеал. Власне риторичні засоби: прийоми градації, інверсії, апеляції; стежки. Моделювання процесу сприйняття і розуміння мови. Зворотний зв'язок	2
7	Зовнішній вигляд оратора. Манера, міміка й жести оратора. Образ аудиторії. Шляхи подолання опору аудиторії. Вимоги до вимови й артикуляції при виголошенні промов. Вправи для розвитку усного мовлення.	2

6. Теми практичних занять

Не передбачені навчальним планом

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Видатні риторичні античної Греції (Пе-рікл, Ісократ, Лісій, Горгій, Демосфен, Сократ, Платон). Внесок Арістотеля у систематизацію риторичних знань античності. Специфіка риторики елліністичного періоду. Функції риторики у Стародавньому Римі за доби республіки. Ораторство Цицерона. Риторична діяльність Г. Ю. Цезаря. Риторика часів Римської імперії. Педагогічна риторика М. Ф. Квінтіліана.	5
2	Виникнення і характерні риси вітчизняної риторики. Словесна культура Київської Русі. Риторизм у мовотворчості Івана Вишенського, Григорія Сковороди. Риторика в Києво-Могилянській академії.	6
3	Методи викладу матеріалу (дедуктивний, індуктивний, аналогічний, стадійний, концентричний). Логічна аргументація (закони тотожності, суперечності, виключення третього, достатньої підстави). Логічні помилки.	4
4	Основні роди, види і жанри красномовства. Академічне красномовство (його структура і мовні ознаки). Політичне красномовство (його структура і мовні ознаки). Дипломатичне красномовство, його мовні ознаки. Похвальне (епідейктичне) красномовство. Гомілетика. Жанри релігійних промов та їх специфіка.	2
5	Підготувати і виголосити промову з обраної теми.	8
6	Виконати риторичний аналіз політичного, судового, церковного чи дипломатичного тексту (за вибором).	5
7	Риторика діалогічного мовлення. Еристика (дебати, полеміка, диспут).	2
8	Мовні засоби дискусії. Мовні засоби полеміки.	6
9	Риторика у вихованні особистості	8
10	Мій риторичний ідеал.	6
11	Культура мовлення як ознака риторичної освіти мовця.	4
12	Сучасні українські промовці й оратори (на вибір).	6
	Разом	62

9. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання – 2 індивідуальних рубіжних контрольних завдання з кожного змістовного модуля.

Для студентів заочної форми навчання – контрольна робота.

10. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний;
- порівняльно-зіставний, що оптимально забезпечує формування граматичної компетенції студентів-перекладачів;
- історико-порівняльний;
- репродуктивний, мета якого – трансляція та відтворення навчальної інформації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

ПРН5 Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН-7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН-14. Створювати, аналізувати та редагувати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН-19. Володіти культурою мовленнєвої поведінки, яка включає в себе вміння здійснювати самостійну побудову письмових і усних текстів різної спрямованості і навички здійснення аргументованого, доцільного та коректного доведення власної думки, позиції.

12. Засоби оцінювання

Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену). Сумарний результат містить 100 балів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

Для студентів денної форми навчання: усне опитування на семінарських заняттях, аудиторне індивідуальне рубіжне контрольне завдання, письмовий іспит.

Для студентів заочної форми навчання: захист контрольної роботи, письмовий іспит.

13. Критерії оцінювання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний

(модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/
Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Николаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Поточне тестування та самостійна робота												Сума	
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T1	T2	T3	T4	T5	T6	100
10	6	6	6	10	8	10	6	8	8	6	8	8	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

1. Волошук В. І., Хавкіна О. М. Конспект лекцій з дисципліни “Риторика” для студентів 5 курсу спеціальності «Германські мови та літератури» всіх форм навчання. - Запоріжжя, 2024. - 104 с.
2. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. /Міністерство освіти і науки України (наказ МОН України № 871 від 20. 06. 2019 р.).

15. Рекомендована література

Базова

1. Абрамович С. Д. Риторика : [навч. посібник] / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарькова. – Львів : Світ, 2001. – 240 с.
2. Колотілова Н.А. Риторика Навч. посібник. / Н.А. Колотілова. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.

Допоміжна

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич. – К.: Академвидав, 2004. – 344 с.
2. Волошук, В. І. Онлайн-лекція як новий піджанр академічної риторики [Текст] / В. І. Волошук // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Том. 34 № 2 Ч. 1 – Київ:«Гельветика», 2023. – С. 140-144.
3. Волошук В. І. Стилїстичний потенціал топонімікону в короткому німецькому оповіданні Науковий вісник міжнародного гіманітарного університету. Серія: Філологія. Випуск 47. Одеса: Гельветика, 2021. С. 25-29
4. Волошук, В. І Домінантні тропи в ліриці Р. М. Рільке ті їх збереження в українських перекладах //Нова філологія. Вип. 76. Запоріжжя, 2019. С. 33-39
5. Гончарова О. М. Античне красномовство як дискурсивний феномен культури: [монографія] / О. М. Гончарова.– К. : [НАКККіМ], 2011. – 272 с.
6. Грицаєнко Л. М. Основи красномовства : [навч. посіб.] / Л. М. Грицаєнко. – Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. – К. : КНУТД, 2013. – 245 с.
7. Когут О. І. Основи ораторського мистецтва Практикум. / О. І. Когут. – Тернопіль: Астон, 2005. – 296 с.
8. Куньч З. Риторичний словник / Зоряна Куньч. – К.: Рідна шк., 1997. – 342 с.
9. Лісовський П. М. Суспільна риторика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. реком. МОНУ. К. : Кондор, 2012. 244 с.

10. Лузік Е.В. Риторика: майстерність переконання / Е. В. Лузік, Т. В. Ільїна Навчальний посібник. – К.: НАУ, 2005. – 84 с.
11. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: Навч. Посібник / Л. І. Мацько, О.М. Мацько – К.: Вища шк., 2003. – 311 с.
12. Олійник О.Б. Риторика Навч. посібник. / О.Б. Олійник – К.: Кондор, 2009. – 170 с.
13. Онуфрієнко Г.С. Риторика Навч. пос. / Г. С. Онуфрієнко – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 592 с.
14. Плеханова Т. М. Риторика : навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності "Журналістика" освітньої програми "Видавнича справа та редагування". Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 110 с.
15. Сагач Г. Риторика / Г. Сагач. - Київ: «Ін Юре», 2000. – 566 с.
16. Сивачук Н. П. Академічна риторика : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Н. П. Сивачук, І. М. Снігур, О. М. Санівський / [за заг. ред. канд. пед. наук. проф. Н. П. Сивачук], Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Ін-т філології та сусп.-вознав., Наук.-дослід. лаб. «Театр слова». – Умань : Сочінський [вид.], 2013. – 374 с.
17. Шкляєва Н.В. Риторика. Конспект лекцій / Н. В. Шкляєва, Т. В. Ніколюк – Луцьк : Луцький НТУ, 2016. – 95 с.
1. Eberhardt S., Hinderer M. Stimm- und Sprechtraining für den Unterricht. - utb, 2015. -219 S.
2. Griebach T., Lepschy A. Rhetorik der Rede. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. - Röhrig Universitätsverlag GmbH, 2015. – 179 S.
18. Herrick James. History and Theory of Rhetoric. – Pearson 4th Edition, 2008. – 320 p.

16. Інформаційні ресурси

1. <http://www.logicalfallacies.info/>
2. Critical Thinking On The Web <http://www.austhink.org/critical/>
3. Informal Logic (Stanford Encyclopedia of Philosophy) <http://plato.stanford.edu/entries/logic-informal/#Rel>
4. Pragmatics (Stanford Encyclopedia of Philosophy) <http://plato.stanford.edu/entries/pragmatics/>
5. <https://orator.biz/library/>